

2012, Natiënlaan, Damme

Jan Huyghe, Griet Lambrecht en Jari Hinsch Mikkelsen

Titel: 2012, Natiënlaan, Damme:
Resultaten van het archeologisch proefonderzoek

Vergunningsnummer: 2012/261

Opdrachtgever: Henri Raeman

Uitvoerder: Raakvlak

Vergunninghouder: Jan Huyghe

Auteurs: Jan Huyghe, Griet Lambrecht, Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Raakvlak

Locatie/vindplaats: Hoek Natiënlaan /Hoorstraat te Moerkerke/Damme

Projectcode: MO12/HS

Kadaster: afdeling 6, sectie B, perceel 771a

Periode: 3 augustus 2012

Versie: Eindrapport

Technische ondersteuning: Serge Van Liefveringhe, Régy Poppe en Nico Inslegers

Metaaldetectie: Roland Decock

Omschrijving onderzoeksopdracht

Bijzondere voorwaarden en randvoorwaarden: Niet van toepassing

Omschrijving advies staalname en conservatie : Niet van toepassing

Omschrijving extern wetenschappelijk advies : Niet van toepassing

Omschrijving van de archeologische verwachting: Romeins periode

Aanleiding van het onderzoek: Het bouwen van een woning

Raakvlak:

Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
F +32 [0]50 61 63 67
E info@raakvlak.be
www. raakvlak.be

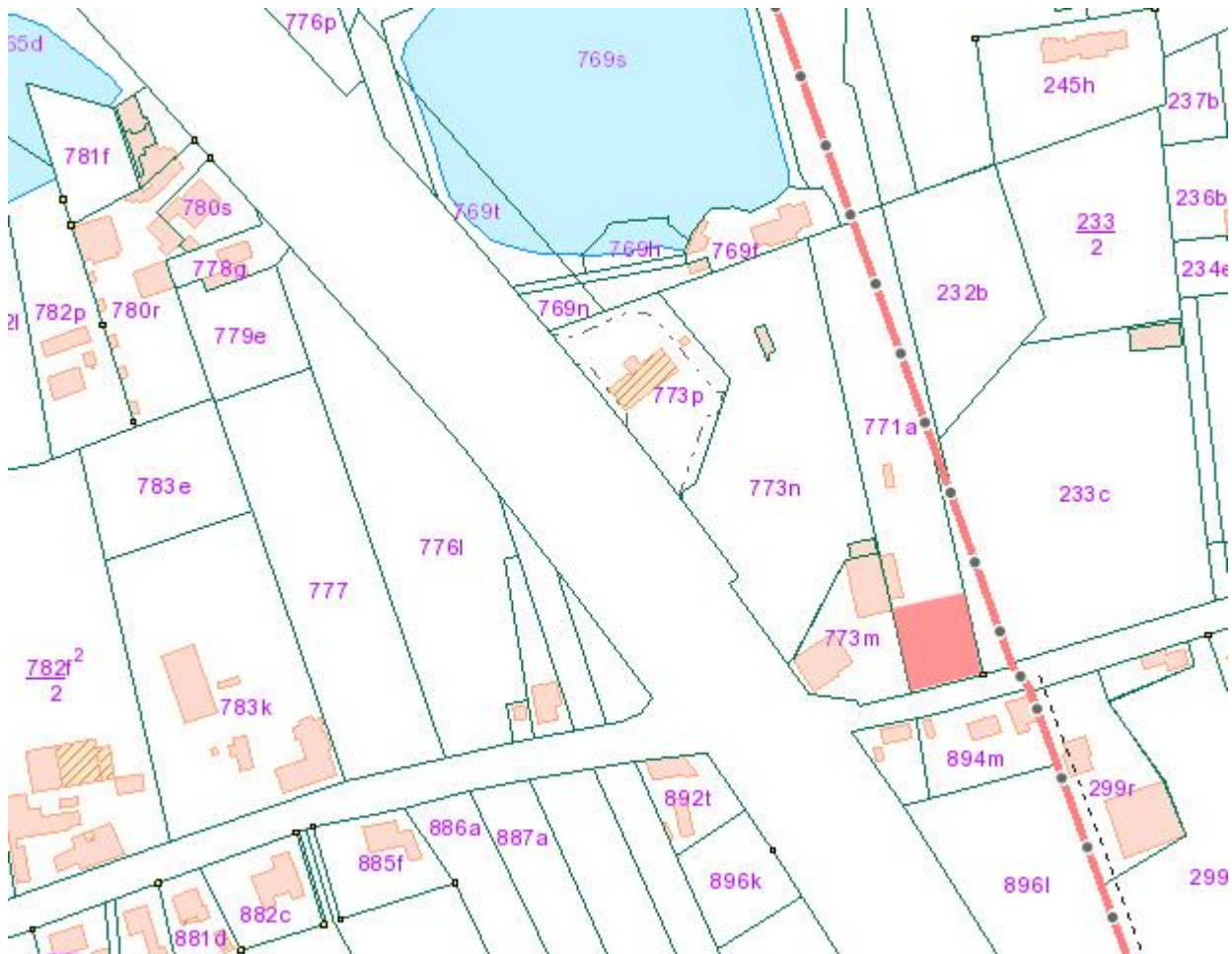
© Raakvlak, maart 2014

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak.

1.	Inleiding	3
2.	Onderzoeksvragen	4
3.	Historische en archeologische situering	4
4.	Bodemkundige situering	5
5.	Bodemopbouw	6
6.	Veldwerk	7
6.1.	Resultaten van het onderzoek	7
7.	Besluit	10
8.	Bibliografie	10

1. Inleiding

Naar aanleiding van het herbouwen van een zonevreemde woning in opdracht van Henri Raeman voerde Raakvlak (Intergemeentelijke dienst voor archeologie in Brugge en ommeland) een proefonderzoek uit op 3 augustus 2012. Het onderzoek werd uitgevoerd door Jan Huyghe en Griet Lambrecht.

Figuur 1: Het projectgebied in het rood aangeduid op de kadasterkaart. (bron: cadgisweb.)

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 250m² en is gelegen aan de Hoornstraat te Moerkerke/Damme. Op het terrein is een hondenschool actief. Kadastraal bevindt het onderzoeksterrein zich deels op afdeling 6, sectie B, perceel 771a.

2. Onderzoeksvragen

Het doel van dit proefonderzoek is het vaststellen en het waarderen van eventuele bewoningssporen. De onderzoeksvragen die bij dit project gesteld worden zijn:

- Zijn er sporen aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen (goed, gebioturbeerd, ...)?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

3. Historische en archeologische situering

Het onderzoeksterrein is gelegen aan de Hoornstraat. Deze lange straat ligt in het verlengde van de Legeweg en gaat terug tot de Romeinse weg die Oudenburg en Aardenburg verbond. (CAI 70837). De Hoornstraat vormt de hoofdvas van de wijk "Den Hoorn", net als de straat genoemd naar de herberg "Den Hoorn" (eerste vermelding in 1499) die sinds oudsher op de hoek van Haringgat en Groenestraat gelegen is. Het toponiem "Den Hoorn" verwijst naar een hoornvormige zandbank waarop het gehucht is ontstaan. De straat draagt de naam sinds begin 20ste eeuw; een oudere benaming is de "Noord Bruggeweg". Het tracé behoort tot het historische stratenpatroon van de gemeente (inventaris onroerend erfgoed 10968).

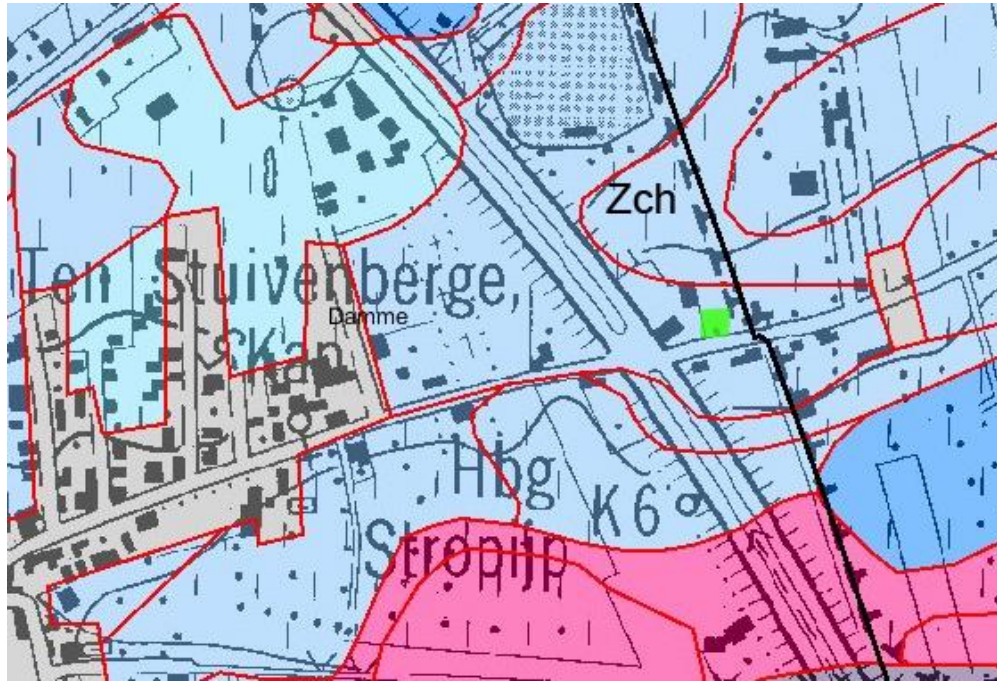
Een kleine studie van het historisch kaartmateriaal gebeurt op basis van de kaart van de Graaf van Ferraris, zijn zogenaamde Kabinetskaart (1770-1778). Hierop is duidelijk het tracé van de Hoornstraat te herkennen. Het onderzoeksgebied staat op deze kaart geklasseerd als bos.

Figuur 2: Locatie van het projectgebied aangeduid in het geel op de Kabinetskaart (bron: KBR)

4. Bodemkundige situering

Ter hoogte van het plangebied wordt op de bodemkaart van Vlaanderen het onderzoeksgebied aangeduid met de term 'matig droge zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont (Zch) (Gisvlaanderen.be). Dit zijn post-podzol gronden. Het verdwijnen van de podzol kan twee oorzaken hebben. Een eerste manier kan ontstaan door het bewust diepploegen van de bodem. Op deze wijze wordt de podzol gebroken zodat de wortels gemakkelijker aan water geraken. Een tweede oorzaak kan gezocht worden in het overbemesten van deze bodems. De mest zorgt voor meer vegetatie en bioturbatie. De podzol kan ook verdwenen zijn door een combinatie van beide technieken.

Figuur 3: Bodemkaart ter hoogte van het plangebied (in geel aangeduid). (www.gisvlaanderen.be)

5. Bodemopbouw

Om deze informatie aan te vullen werden in beide sleuven bodemprofielen geplaatst. Uit deze profielen blijkt dat de site is opgebouwd uit een dikke antropogene bodem, die lang in gebruik was als akkerland, weiland of tuin. Onder de ploeglaag (Ap-horizont) bevindt zich een oude cultuurlaag/bewerkingslaag (begraven A-horizont). Daaronder op ca. 40 cm diepte bevindt zich een gebioturbeerde B-horizont (Bbi). Hieronder vervolgens een BC-horizont, dit is de overgang naar het Pleistocene zand. Het Pleistocene zand (C-horizont) bevindt zich op ca. 65 cm diepte.

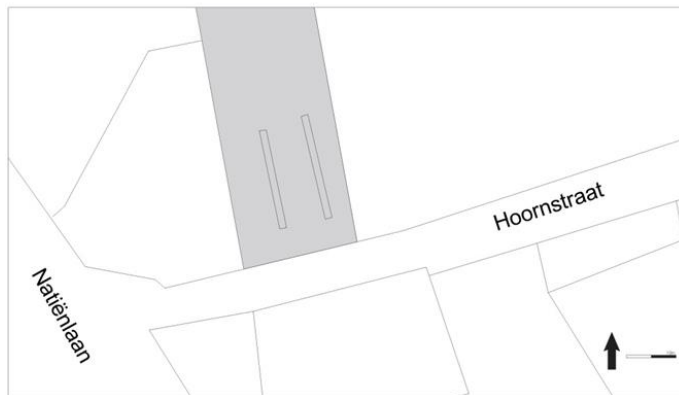

Figuur 4 en 5: Profielen in sleuf 1 en 2.

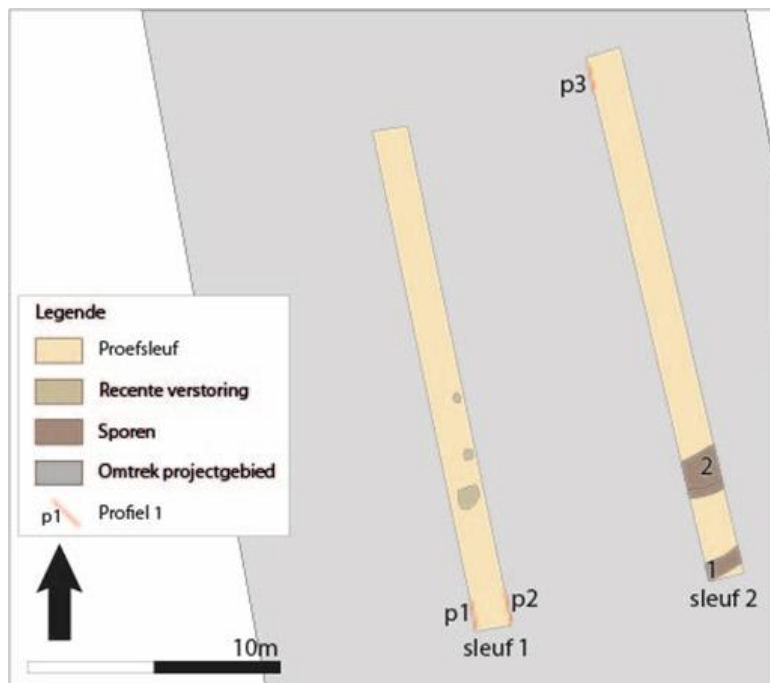
6. Veldwerk

6.1. Resultaten van het onderzoek

Op het braakliggende terrein worden 2 proefsleuven getrokken.

Figuur 6: Locatie van de proefsleuven.

Figuur 7: Het allesporenplan.

In **sleuf 1** werden geen relevante archeologische sporen aangetroffen. De enige aangetroffen verkleuringen in het Pleistocene zand betroffen verstoringen met een 20ste eeuwse oorsprong.

Figuur 8: Overzichtsfoto van sleuf 1.

In **sleuf 2** werden 2 sporen aangesneden. Het betreffen twee grachten, deze bevatten geen archeologische vondsten en kunnen als off-site sporen worden aangeduid.

Figuur 9: Overzichtsfoto van sleuf 2.

Figuur 10 en 11: Spoor 1 in grondvlak en in profiel.

Spoor 1 betreft een gracht van ca. 1,5 meter breed. Onderaan heeft de gracht een humusrijke opvulling en aan de rand is duidelijk oxidoreductie zichtbaar. De ijzerpartikels zijn hier uit de bodem gemigreerd. De stratificatie aan de onderzijde van de gracht wijst erop dat stromend water afwisselend organisch materiaal en wit zand heeft afgezet. Er werden geen archeologische vondsten in teruggevonden, deze gracht kan dus niet gedateerd worden.

Figuur 12 en 13: Spoor 2 in grondvlak en in profiel.

Spoor 2 betreft een gracht van ca. 1,5 meter breed. Onderaan heeft de gracht een humusrijke opvulling en aan de rand is duidelijk oxidoreductie zichtbaar. De ijzerpartikels zijn hier uit de bodem gemigreerd. Er werden geen archeologische vondsten in teruggevonden, deze gracht kan dus niet gedateerd worden.

7. Besluit

Na het veldonderzoek kunnen de onderzoeksvragen hier in het besluit samenvattend beantwoord worden. In de onderzochte zone zijn enkele antropogene sporen aanwezig. Het gaat hier om 2 grachten, vermoedelijk off-site sporen. Helaas ontbreekt dateerbaar materiaal. Het feit dat de grachten niet doorlopen in sleuf 1 kunnen ze geen deel uitmaken van een oud wegtracé.

Raakvlak adviseert voor deze locatie geen vervolgonderzoek. We willen wel wijzen op het decreet op de bescherming van het archeologische patrimonium uit 1993 (en latere wijzigingen en uitvoeringsbesluiten) wat onder andere aangifte van eventuele vondsten inhoudt indien er tijdens de werken toch nog onverwachte vondsten worden aangetroffen.

8. Bibliografie

www.gisvlaanderen.be

www.labsoilscience.ugent.be/legendebodemaart.pdf

www.cai.erfgoed.be

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/geheel/10968>

http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerrarisCarte_nl.html

<http://cai.erfgoed.net/cai/locatie.php?l=70837>